

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA

Mevlit programlarında da tekbir okunmaktadır.

2.4. Tekbir

Tekbir kelimesi sözlükte, Allah'ı yüceltmek ve O'nun büyüklüğünü ifade etmek demektir. Tekbir; bayram namazından evvel ve hutbe sözleri arasında, mevlitlerde, cenaze namazlarında, sakal-ı şerif ziyaretlerinde vb. okunan bir tesbihattir. Ayrıca kurban kesilirken, hac ve umre ibadetlerinde de tekbir okunmaktadır.

Teshrik tekbirinin kaynağı ve başlangıcı Hz. İbrahim'in (a.s.) oğlu İsmail'i (a.s.) kurban etme olayına kadar uzanır. İbrahim (a.s.) gördüğü sahih rüya üzerine oğlunu Allah yolunda kurban etmeye karar verir. Cebrail (a.s.) bedel olarak bir koç getirdiğinde 'Allahu ekber Allahu ekber' diyerek tekbir getirir. İbrahim (a.s.) bu sesi işitince 'Lâ ilâhe illâllahu vallahu ekber' diye cevap verir. Bu tekbir ve tevhid kelimelerini işiten ve kurban edilmeyi bekleyen İsmail (a.s.) de 'Allahu ekber ve lillâhi'l-hamd' der. Böylece kıyamet gününe kadar sürecek büyük bir sunnet başlatılmış olur.¹⁵

Tekbirin sözleri şöyledir:

"Allah en büyüktür."

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ

Anlamı: "Allah en büyüktür, Allah en büyüktür, Allah'tan başka ilah yoktur, Allah en büyüktür, Allah en büyüktür, hamd Allah içindir." Tekbir **Buhûrizâde Mustafa İtri Efendi** tarafından segâh makamında bestelenmiştir. Türk dinî musikisi kültüründe önemli bir yeri bulunan tekbirin cemaat üzerinde oluştur-

duğu yoğun duygunun asıl unsuru eserin melodik yapısından kaynaklanmaktadır. Beste, uyandırdığı duygu ve etkiden dolayı Türkiye'nin yanı sıra bütün İslam âleminde kabul görmüş ve okunmuştur.

ÖRNEKLER BULALIM

İbadet ve merasimlerde tekbire nasıl yer verilmiştir? Örnekler veriniz.

• Bayram namazı hutbesinde.

-
-
-

15 Abdullah b. Mahmud el-Mevsilî, el-İhtiyar li Ta'lîli'l-Muhtar, "İsmail", C 1, s.87, 88.